

TARTALOM

Előszó.....	9
I. Historiográfiai és módszertani bevezető	13
I.1. Az első egyetemek létrejötte	13
I.2. Az egyetemtörténet forrásai	23
I.3. Az egyetemtörténet-írás története	25
I.4. Egyetemtörténeti kutatások Magyarországon	30
I.5. A prágai egyetem forrásadottságai és magyar felhasználásuk	34
I.6. Módszertani áttekintés	37
II. A prágai universitas története	41
II.1. Az egyetem megalapítása	41
II.2. Az egyetem belső szervezete	44
II.3. A prágai egyetem nemzeti beosztása és a diákok létszáma: az első konfliktusok	46
II.4. A prágai egyetem és a wiklifizmus	49
III. A tananyag	53
IV. Egyetemi és megélhetési költségek a cseh fővárosban és a régió egyetemi városaiban	63
IV.1. Az egyetemi költségek	63
IV.2. Megélhetési költségek	69
IV.2.1. Prága	70
IV.2.2. Krakkó	74
IV.2.3. Bécs	77
IV.2.4. A hallgatók egyetemek közötti vándorlása	79
IV.3. A tanulmányok finanszírozása	82
V. A hallgatók létszáma, származása és graduálási arányai	85
V.1. Az egyetemi diákság létszámára vonatkozó adatok	85
V.1.1. A diákság ismert létszáma	85
V.1.2. A magyar diákság feltehető összlétszáma	87
V.1.3. A vizsgázók számára ható tényezők	89
V.1.4. A magyar diákság létszáma Bécsben és Prágában	93
V.1.5. Jogi tanulmányok Kelet-Közép-Európában	96
V.2. A hallgatók származási helye	99
V.3. Fokozatszerzés	110

VI. A diákok társadalmi megoszlása.....	113
VI.1. A nemesség Prágában és a régió más egyetemein	113
VI.2. A polgárság Prágában és a régió más egyetemein	123
VII. Az egyetem utáni karrier lehetséges irányai.....	139
VII.1. A királyi udvar.....	139
VII.1.1. A prágai egyetem hallgatói és a királyi udvar kapcsolatrendszere Nagy Lajos idején.....	140
VII.1.2. A királyi udvar befolyása a peregrinációra	144
VII.1.3. A prágai egyetem hallgatói Luxemburgi Zsigmond magyar királyi udvarában	149
VII.1.4. Kapcsolati tőke, anyagi helyzet, avagy tudás?.....	157
VII.1.5. Királyi kíséret, diplomáciai szolgálat a konstanzi zsinaton (1414–1418).....	164
VII.1.6. A környező fejedelmi udvarok tanult értelmisége	170
VII.2. Az egyház	174
VII.2.1. Az egyetemek szerepe az egyházi karrierben	174
VII.2.2. Egyetemi ismeretség – egyházi karrier?	183
VII.2.3. A tanultság előnye?	190
VII.2.4. Az alsópapság és az iskolai tanítók egyetemjárása.....	200
VII.3. „Értelmiségi” foglalkozások	206
VIII. A prágai egyetem szerepe a magyar kulturális élet fejlődésében a 14–15. században.....	217
VIII.1. A prágai egyetem magyarországi diákjainak könyvkultúrája a középkorban	217
VIII.1.1. Filozófiai és jogi vonatkozású kéziratok a prágai egyetemről.....	217
VIII.1.2. A magyarországi hallgatók orvosi és teológiai érdeklődése.....	222
VIII.1.3. A 24 szepesi plébános testvérületének könyvtára és lehetséges szellemi előképe	225
VIII.1.4. Egy veszprémi prépost a prágai egyetemen?	228
VIII.1.5. A Summa Britonis és másolója	229
VIII.2. Az első magyar egyetemek és Prága.....	232
VIII.2.1. Egy kódex és ami mögötte van. A középkori pécsi egyetem egy ismeretlen professzora?	232
VIII.2.2. Johannes de Praga karrierje és a pécsi egyetem	233
VIII.2.4. Egy pécsi diák Prágában?	238
VIII.2.5. Az apai alapítás utóképe: az óbudai egyetem	240
VIII.3. Az egyetemek kollégiumi rendszere és a <i>Collegium Christi</i>	244
IX. A prágai egyetem és a magyarországi huszitizmus.....	253
IX.1. A professzorok szerepe	253
IX.1.1. Magyar diákok – cseh professzorok?	253
IX.1.2. Eltérő életpályák.....	257
IX.1.3. A huszita eretnekség és az inkvizíció Magyarországon	259

IX.2. A huszita kéziratok, mint a propaganda eszközei?	262
X.2.1. Huszita kéziratok.....	263
IX.2.2. Antihuszita kéziratok.....	265
IX.2.3. A „Huszita Biblia” kérdése.....	271
IX.2.4. Az ún. „előhuszita” kéziratok.....	275
X. Összegzés	281
XI. Térképek.....	287
XII. Summary	289
XIII. Bibliográfia	295
Források	295
Szakirodalom.....	297